

Universitatea Babeș-Bolyai , Cluj-Napoca
Facultatea de Istorie și Filosofie

Teza de doctorat
rezumat

Studiul comparativ al gândirii militare: Teoria militară Islamică
și teoria militară a lui Clausewitz și impactul lor asupra
războaielor contemporane în Orientul Mijlociu din 1956 până la
războiul israelian din Fâșia Gaza în 2008

Coordonator științific:
Prof.Univ.Dr. Vasile Vese

Doctorand:
Muslim Mahamid

Cluj-Napoca
2013

CUPRINSUL

Tema	Pagina
1. Cuvinte Cheie	1-1
2. Introducere – Definirea subiectului	1-2
3. Întrebarea care face obiectul cercetării	2-3
4. Cercetare și contribuție istorică	3-3
5. Contextul istoric	4-6
6. Surse de date	6-9
6.1. Principalele surse	6-9
7. Descrierea metodelor de cercetare și problemelor metodologice	9-10
8. Rezumat	11-18
9. Principalele rezultate	18-20
9. bibliografie selectivă	20-28

1. Cuvinte Cheie:

Al-Jahiliyah; Islam; Coran; Sunnah; Jihad; Shaheed; Clausewitz; războaielor contemporane; Hamas; Hezbollah; conflictele asimetrice; terorismul; războiul de gherilă; Orientul Mijlociu.

2. Introducere – Definirea subiectului:

Prezenta lucrare de doctorat are scopul de a prezenta un studiu comparativ al gândirii militare: teoria militară islamică și teoria militară a lui Clausewitz și impactul lor asupra războaielor contemporane în Orientul Mijlociu din 1956 până la războiul israelian din Fâșia Gaza în 2008.

Nu ducem lipsă de studii care abordează războaiele în Istoria islamică, unele dintre ele s-au ocupat chiar de firul epic al Coranului asociat cu războiul și pacea. Există de asemenea multe studii istorice care se ocupă de Istoria militară islamică. Pe de altă parte, există numeroase studii care examinează teoria militară modernă, în special cartea lui Clausewitz “Despre război” care a declanșat mai multe analize critice ale multor istorici militare. Cu toate acestea, nu am găsit nici un studiu disponibil care să abordeze metoda militară islamică prin firul epic din Coran și nu am găsit nici un studiu care să compare teoria militară islamică conform Coranului an Sunna cu teoria militară modernă așa cum a fost exprimată de Clausewitz în studii particulare care investighează impactul acestor două școli de gândire și teorie militară asupra războaielor moderne din Orientul Mijlociu.

Acest studiu se ocupă cu examinarea impactului teoriei islamice și teoriei lui Clausewitz asupra războaielor din secolul al 20-lea în Orientul Mijlociu. El caută pe de o parte să cerceteze originile teoriei militare islamice prin limbajul și versetele Coranului și impactul său asupra modelării filozofiei militare și metodei de luptă a organizațiilor islamice, iar pe de altă parte, să îl compare cu baza teoriei lui Clausewitz și rolul pe care l-a jucat în modelarea filozofiei de concentrare a puterii într-o singură bătălie împotriva inamicului în

locul distribuirii forțelor în mai multe bătălii care slăbesc inamicul și permit drept rezultat dictarea propriilor condiții.

Acest studiu caută de asemenea să pună sub semnul întrebării argumentul existent că teoria lui Clausewitz în războaie nu mai este utilă și a fost îndepărtată din cauza apariției armelor cu distrugere în masă și dovedește contrariul pentru că principiul lui Clausewitz menționat anterior continua să modeleze metoda de luptă din războaiele moderne, în special în războaiele din Orientul Mijlociu din secolul al 20-lea. Alte idei împotriva teoriei lui Clausewitz: terorismul și conflictele asimetrice.

Astfel, acest studiu țintește impactul acestor două teorii: putem considera impactul teoriei militare islamice și impactul său la conflictele asimetrice, care sunt numite „Războiul just”, asupra Organizațiilor de rezistență islamică din Orientul Mijlociu, în special Hamas în Palestina și Hezbulaah în Liban? Mai exact, Organizațiile de rezistență islamică își moștenesc Formele de luptă, tehnicile de luptă de tip gherilă în contextul Coranului și Sunna? Prin contrast, țările occidentale își ating formele de luptă aliniate la teoria Clausewitz, în ciuda faptului că cercetările moderne și post-moderne resping sistemele moderne de tehnologie, în special armele neconvenționale.

Un alt aspect: teoria militară a lui Clausewitz ar putea fi privită ca o consecință a modernizării și secularizării societăților europene occidentale; pare să fie diferită, pentru că face parte dintr-un proces mai vast și mai complex care a afectat toate componentele societăților occidentale; din acest punct de vedere, există influențe similare asupra gândirii militare islamice.

3. Întrebarea care face obiectul cercetării:

Teoria militară islamică așa cum este prezentată în Coran și Sunnah, și teoria militară modernă a lui Clausewitz au un effect asupra războaielor moderne din întreaga lume și în mod specific, în Orientul Mijlociu.

Textele militare islamice derivate din Coran și Sunnah¹ a Profetului joacă un rol important în construirea conceptelor de apărare în Orientul Mijlociu în epoca modernă.

Teoria militară a lui Clausewitz joacă de asemenea un rol important în aprofundarea conceptelor de atac și împiedicare în războaiele care au avut loc în secolul XX în Orientul Mijlociu.

Se pare că liderii militari moderni nu au putut ignora teoria lui Clausewitz nici în epoca post-modernă, deși au susținut că această teorie a devenit inadecvată pentru dezvoltările militare moderne din aspecte tehnologice, intelectuale și industriale.

Care este impactul acestor teorii asupra conflictului de gherilă și convențional în războiul din Orientul Mijlociu în perioada 1956-2008?

4. Cercetare și contribuție istorică:

Subiectul gândirii militare nu a fost studiat în mod comparativ, adică metodele militare islamice și teoria militară modernă nu au fost niciodată comparate. Studiile disponibile în acest domeniu prezintă influența metodelor militare islamice asupra războaielor moderne. Prezentul studiu contribuie la studiul diferențelor între planificarea militară islamică și teoria militară modernă și la studiul relațiilor între războaiele moderne, care sunt prezentate sub denumirea "Jihad-ul („Războiul sfânt”) din perspectivă islamică". Acest studiu contribuie de asemenea la studierea efectului teoriei militare a lui Clausewitz asupra războaielor moderne și post-moderne.

¹ Sunnahh este orice zicală sau acțiune spusă/făcută de Profetul Mohamed sau chiar evitarea unui anumite fapte. Elementul cel mai predominant al Al-Sunnah pe care îl voi folosi aici este discursul Profetului Mohamed care s-a dezvoltat și a devenit o știință independentă, știința discursului. Mulți musulmani mullah au fost experți în știința discursului și culegerea spuselor Profetului Mohamed, printre acești mullahs au fost șase care au scris cărți care au inclus adevăratul discurs al profetului și multe altele.

5. Contextul istoric:

Oamenii au fost familiarizați cu războaiele de la începutul istoriei. Cu dezvoltări istorice diferite și extinderea geografică a oamenilor și când mici grupuri de oameni au devenit națiuni, aceste națiuni au început să se lupte unele cu altele. Există diferite motive care au condus la aceste lupte: motive economice, motive religioasă, motive naționale, etc. Pentru că războiul a devenit un instrument atât de apărare cât și de atac și a devenit modul de a atinge obiective, el a luat multe forme, care au variat în funcție de perioada de timp în care a avut loc războiul și care erau afectate de factori de mediu, culturali și Tehnici care au caracterizat acea perioadă de timp. Un război este un conflict violent care are loc între două țări sau mai multe și este o dezvoltare naturală a diferitelor lupte și dispute. Un război are scopul de a crea o nouă ordine.

Ne putem referi la teoria lui Thucydides ca prima teorie care privește relațiile naționale și relațiile militare din istorie. Thucydides s-a bazat pe războaiele grecești peloponeziene pentru a-și construi teoria. Thucydides spune că un război între țări are motive directe și indirecte.² Motivele indirecte sunt mai importante în analizarea și înțelegerea unui război. Teoria lui Thucydides nu a fost metodologică în termenii moderni, pentru că această teorie a reprezentat descrierea analitică și istorică a lui Thucydides însuși și nu s-a bazat pe un model științific metodologic. Ulterior, războaiele au luat forme diferite și au folosit diferite tehnici în locuri diferite și date diferite.

Războaiele între triburile arabe din Peninsula Arabă au avut o formă comună care s-a bazat mai mult pe tactică decât pe strategie din cauza condițiilor de atunci. Triburile arabe s-au atacat unele pe altele în principal din motive economice sau din cauza unor probleme legate de onoare și demnitate; în cazul din urmă, războiul a luat forma răzbunării. Războaiele între triburi nu au urmat un principiu teoretic pentru a le ghida cum să proiecteze strategii pe termen lung și planuri pentru războaie și perioadele care urmează războaielor,

² Vezi de exemplu: Thucydides (1959). *History of the Peloponnesian War*. Bialik Institute, Jerusalem.

pentru că nu aveau obiective naționale sau religioase care să le permită să elaboreze strategii clare. În plus, triburile înainte de secolul al 6-lea nu erau unificate și nu erau interesante, în viziunea lui Cahen.³

În epoca islamică, strategia militară s-a bazat pe unul din două lucruri: fie să atace pentru a ucide pe atei care nu au acceptat Islamul fie să se apere dacă musulmanii erau atacați. În fiecare caz, arabii au folosit planul militar care a fost folosit înainte de Islam: au folosit aceleași structuri și diviziuni ale armatei și au folosit aceleași arme și tehnici de luptă. Totuși, războaiele în epoca islamică erau diferite de războaiele înainte de Islam din trei puncte de vedere: **în primul rând**, mărimea armatei a crescut și a devenit relativ mare pentru că ulterior era o armată a unei țări și nu a unui trib; **în al doilea rând**, armata a elaborat o strategie clară și a definit țeluri; **în al treilea rând**, regulile și hotărârile armatei proveneau din două surse importante: Quran și Sunnah; aceste reguli au obligat armata în fiecare război în care a participat. Teoria militară înainte de Islam și în timpul Islamului a provenit din realitatea militară și câmpul de luptă, adică, nu a depins de o teorie anterioară, ci de experiență. Planurile de război de atunci nu erau înregistrate ca teorii, ci erau menționate ca evenimente istorice în cărțile de istorie.

Teoria lui Clausewitz a fost introdusă în epoca modernă. De fapt, această teorie a urmat războaiele care au precedat-o, adică teoria militară a derivat din războiul însuși. Clausewitz a depins de războaiele lui Napoleon pentru a-și stabili teoria, iar această teorie a devenit ulterior o sursă importantă care a îndrumat planificarea războaielor. Câmpul de luptă nu mai era prima sursă de a construi o teorie militară; întreaga planificare de război a devenit dependentă de teoriile militare, în special de teoria lui Clausewitz. Unii oameni au pus teoriile militare care nu erau încercate în față în războaiele reale și acești oameni nu au văzut niciodată un câmp de bătălie. De exemplu, Julian Corbett

³ Claude, Cahen (1995). *Islam from its birth until the beginning of the Ottoman Empire - from the seventh century until the fifteenth century*. First Edition: Dvir, Tel Aviv, p 15.

nu era un militar, dar a pus bazele teoriei militare maritime care a respins teoria militară maritimă a lui Alfred Thayer Mahan.⁴

În epoca post-modernă două tipuri principale de războaie și bătălii au apărut în Orientul Mijlociu. Primul tip erau războaiele sistematice tradiționale și mulți au susținut că aceste războaie erau diferite de războaiele moderne pentru că nu au urmat teoria lui Clausewitz. Al doilea tip erau războaiele de rezistență care au venit ca o reacție la războaiele tradiționale. Se știe că acest din urmă tip de războaie este scuza oamenilor slabi care pot rezista numai cu ajutorul unor metode simple și primitive. Ce este ironic aici este că războaiele de rezistență ar putea da mai multe "fructe" decât războaiele tradiționale, pentru că deși există puterea altor armate sistematice tradiționale și a echipamentelor lor, războaiele de rezistență le-au învins de obicei.

6. Surse de date:

6.1. Principalele surse:

Coranul și științele sale:

Coranul este considerat constituția islamică care îndrumă musulmanii în viețile lor. Coranul include multe versete care se referă la război, pace și Jihad; aceste versete stabilesc regulile, conceptele și principiile de bază ale războiului și Jihad-ului. Când studiem Coranul avem nevoie de explicații⁵ și alte științe care se ocupă cu Coranul. În ce privește Coranul, semnificațiile implicite nu sunt suficiente pentru a înțelege conceptele termenilor din Coran și sensurile generale ale versetelor. Atitudinile la interpretarea Coranului au fost diferite; unele atitudini au fost clasice, și acestea au fost larg răspândite în primii ani ai Islamului. Apoi au venit interpretările moderne care au privit versetele din Coran dintr-o perspectivă modernă. Diferitele interpretări ale Coranului au

⁴Azar, Gat (2000). *The sources of the modern military thought*. Marachot: Israeli Military publication, Tel Aviv, pp. 332-372.

⁵ Noi prezentăm Marile Cărți care au interpretat Coranul în timpul capitolelor și folosim adesea unele website-uri care include aceste cărți. Vezi de exemplu: <http://quran.ksu.edu.sa> Vezi de asemenea: <http://library.islamweb.net/>.

variat în funcție de perioada istorică, prin urmare, conceptele militare așa cum sunt prezentate în Coran au fost comparative. Există de asemenea alte concepte care au fost diferite de la o interpretare la alta. Unele concepte s-au referit la implicațiile versetelor din Coran, în timp ce altele au interpretat Coranul folosind elemente linguale.

Sunnah și științele sale ⁶:

Al-Sunnah este orice zicală sau acțiune spusă/făcută de Profetul Mohamed, ca de exemplu, dacă Profetul spunea ceva pentru a-i împiedica pe musulmani să facă ceva sau dacă îi încuraja să facă ceva. Dacă profetul era tăcut cu privire la ceva și nu spunea nimic, musulmanii au înțeles că el permitea acel lucru, dar nu îi încuraja să îl facă. Dacă profetul făcea ceva, musulmanii trebuiau să-l urmeze și dacă el evita ceva, musulmanii trebuiau să evite de asemenea. Al-Sunnah a completat Coranul, pentru că multe lucruri nu au fost detaliate în Coran și au fost detaliate în Sunnah. Pentru a demonstra acest lucru, Profetul Mohammed a spus în discursul său de rămas-bun: "V-am lăsat două lucruri cu care dacă vă țineți de ele nu veți fi niciodată pierduți: cartea sfântă și Sunnah mea". Cel mai important subiect în Sunnah îl reprezintă discursurile onorabile ale profetului, pentru că multe din ele abordează războiul și regulile sale și moralitatea sa. Când studiem discursurile onorabile, trebuie să investim multă meditație pentru a le înțelege, avem nevoie de multe interpretări ale filozofilor moderni și trebuie să demonstrăm aceste discursuri pentru că unele dintre ele nu sunt corecte. O persoană care dorește să ia discursurile onorabile ca sursa sa de cercetare trebuie să abordeze discursuri care au fost culese de oameni cinstiți.

⁶ Noi prezentăm Cărțile Principale care includ hadiths ale profetului, și care descriu viața sa pe parcursul capitolelor și noi folosim adesea unele site-uri care include aceste cărți. Vezi de exemplu: <http://www.dorar.net/enc/hadith>.

Limba și științele sale ⁷:

Studierea sistemului militar islamic înseamnă a depinde de multe ori de înțelesurile implicite ale termenilor. Aceasta ne conduce la studiul dicționarelor arabe care se ocupă cu semnificațiile implicite ale cuvintelor și uneori trebuie să consultăm structurile linguale și gramaticale pentru a înțelege conceptele și termenii. De exemplu, conceptul Jihad are trei semnificații: prima, sensul literal rădăcină și derivații săi; a doua, sensul islamic; a treia, sensul alegoric. Prin urmare, trebuie să revedem cărțile de gramatică și alegorie, în plus la dicționarele linguale.

"Despre război"- O carte de Clausewitz⁸:

"Despre război" este o carte scrisă de Clausewitz și este considerată prima carte din epoca modernă care a abordat teoria militară în termeni științifici și sistematici. Această carte, cu cele opt părți, care a fost tradusă din limba germană în limba engleză, este prima și cea mai puternică bază pentru a înțelege războaiele moderne. Această carte descrie multe forme de război în istoria omenirii, dar când analizează războaiele, s-a depins de diferitele războaie napoleonice. Analiza sa a prezentat diferite strategii militare care au fost folosite în războaiele care au urmat lui Clausewitz în epoca modernă, care dovedesc că oamenii din armată – în special în Europa și America- au depins într-o mare măsură de teoria lui Clausewitz. Este de remarcat că Clausewitz nu a fost considerat sursa primară a multor teorii militare moderne, conform căreia schimbările în diferite domenii ale vieții au condus la o schimbare în teoria militară și metodele de luptă. Conform acestor teorii, ideile lui Clausewitz se potrivesc epocii moderne, dar în epoca post-modernă multe schimbări au apărut în conceptele de război ca rezultat al diferitelor schimbări umane, în special tehnici moderne și revoluția comunicațiilor și informațiilor. Prin urmare, trebuie să revizuiți aceste teorii.

⁷ Noi prezentăm principalele lexicoane arabe pe parcursul capitolelor și folosim adesea un website care include unele dintre acestea. Vezi de exemplu: <http://www.baheth.info/>

⁸ Carl Von, Clausewitz (1968), *On War*. Penguin books, London.

Documente:

Prezenta cercetare a folosit multe documente care se referă la războaie și bătălii care au folosit ca modele pentru a ilustra subiectul cercetării. Unele războaie au avut loc înainte de epoca lui Clausewitz, și în mod normal erau islamice. Alte războaie sunt moderne, în timpul perioadei lui Clausewitz, el a participat la unele dintre ele sau după perioada lui Clausewitz. Celelalte războaie au fost post-moderne. Prezenta cercetare se concentrează pe războaiele care au avut loc în Orientul Mijlociu.

Interviuri:

Prezenta cercetare a folosit unele interviuri cu renumiți profesori generali israelieni care predau studii de securitate în universitățile israeliene.

7. Descrierea metodelor de cercetare și problemelor metodologice:

Aceasta este o cercetare derivativă descriptivă care este inclusă în cercetarea calitativă. Acest tip de cercetare nu depinde de culegerea de date cu metode cantitative folosite în statistică sau de analizarea unor fenomene pentru că aceste metode de cercetare nu se potrivesc scopului prezentei cercetări și pentru că criteriile lor nu se potrivesc cu aspectele discutate aici, care nu pot fi măsurate cantitativ sau empiric. Prezenta cercetare depinde de analiza și concluziile din texte teoretice și istorice legate de aspectul militar al relațiilor naționale. Prin urmare, prezenta cercetare depinde de culegerea de informații din surse și cărți care se ocupă de subiectul cercetării pentru a-l analiza din punct de vedere istoric și intelectual și apoi pentru a trage concluziile. Cercetarea este derivativă pentru că extrage concluzii din compararea studiilor despre o anumită perioadă istorică în Evul Mediu, în special cele care se ocupă de teoria militară islamică și cele care se ocupă de teoria militară modernă. În plus, această cercetare depinde de cele mai proeminente evenimente istorice și militare în diferite perioade de timp pentru a ne ocupa de subiectul cercetării. Prezenta cercetare este de asemenea comparativă pentru că compară sistemul

militar islamic și teoria militară modernă a lui Clausewitz. În ce privește sistemul militar islamic, această cercetare depinde de versetele din Coran care cheamă la luptă cu mijloacele și echipamentele disponibile pentru a înspăimânta inamicul ("pregătiți echipamentele și uneltele de război pentru ca inamicul să se teamă de voi"). Un alt verset era: "multe grupuri mici le-au învins pe cele mari cu ajutorul lui Dumnezeu", adică echipamentul și uneltele nu sunt singurele criterii pe care să te bazezi pentru a câștiga. În ce privește teoria lui Clausewitz, ea susține că războiul este o prelungire a politicii în diferite forme. Clausewitz a privit războiul ca un număr de bătălii având scopul de a termina războiul, prin urmare, el a considerat că rolul armatei este să atace armata rivală și să o distrugă, apoi să îi prezinte condițiile sale. Cele de mai sus arată că există o diferență între cele două aspecte. Războiul în timpul Islamului nu a depins de puterea și numărul mare de luptători, ci de credința care a condus la ambiția de a reuși. Cât despre Clausewitz, el a privit puterea militară ca fiind baza victoriei. Această cercetare examinează dacă armatele în epoca modernă au fost afectate de Clausewitz și dacă armatele de rezistență au fost afectate de sistemul Islamic.

Prezenta cercetare se ocupă cu trăsăturile sistemului militar Islamic în diferite perioade istorice, de la începutul Islamului în secolul al VII-lea și până în prezent. De asemenea, ea se ocupă cu schimbările care au avut loc în acest sistem și circumstanțele care l-au afectat și au condus la dezvoltarea sa. În plus, prezenta cercetare prezintă teoria militară occidentală, de la Clausewitz până în prezent, inclusiv schimbările din epoca post-modernă. Ulterior, cercetarea discută efectul sistemului militar islamic în Evul Mediu și al teoriei militare asupra formei de război modern în Orientul Mijlociu.

8. Rezumat:

Cercetătorul a descoperit că Al-Jahiliyah nu a indicat ignoranța sau lipsa de cunoștințe, ci frivolitatea și dorințele următoare. Războiul a fost unul din aceste dorințe considerat vital pentru supraviețuire. Islamul a definit Al-Jahiliyah ca o epocă de politeism și care nu urmează nici o lege decât cea seculară care aduce dezastre asupra omului.

Există o relație deosebită între termenul Jahiliyah și război, care a fost un pilon cultural. Ignoranții erau familiarizați cu războiul pentru care au dedicat toată viața lor și poezia. Viața ignoranților era plină de conflicte; unele erau locale- între triburi – în timp ce altele erau internaționale, cu cele două imperii supreme, Roma și Persia. Tacticile de tipul lovește și fugi erau modul lor de luptă, o politică care este cunoscută azi sub denumirea de gherilă. Pacea a fost folosită pentru a pune capăt războaielor, dar numai prin medierea nobililor și numai după ce mulți membrii ai tribului au fost uciși.

Cercetătorul a discutat pacea și războiul în Sfântul Coran, Sunnah, și textele Islamice. El a prezentat importanța structurii semantice, morfologice și retorice a acestui termen în construirea gândirii luptătorilor musulmani. În plus, el a prezentat noii termeni militari islamici, atât cei care au înlocuit termenii mai vechi cât și termenii și frazele retorice noi.

Cercetătorul a discutat de asemenea importanța războiului și păcii în lumina contextelor lingvistice atât în Sfântul Coran cât și în Sunnah. Când Islamul a sosit, schimbări în termenii militari arabi au apărut în două puncte. În primul rând, cultura războiului pre-Islamic pe care musulmanii au moștenit-o era rafinată în termeni de metode, schimbarea tacticilor militare și apelarea; în al doilea rând, războiul în perioada islamică a început să ia o formă internațională. Armatele musulmane aveau un ochi bun în controlarea diferitelor obiective strategice. Aici, prin urmare, prezentăm schimbările lingvistice cu privire la nume și metode și contribuția lor la construirea strategiilor militare islamice.

Este evident că militarismul Islamic la începutul mesajului Islamului era o prelungire a celui pre-Islamic în termeni de arme, tehnici de luptă și factori militari, în principal lideri și soldați. Dacă examinăm cu atenție scena militară islamică, descoperim că perioada pre-islamică și perioada islamică timpurie se află la același nivel militar, pentru că schimbarea a fost baza reformei intelectuale pentru a înlocui politeismul și necredința cu monoteism.

Cu toate acestea, dezvoltarea aparatelor, muniției și armelor, liderii și luptătorii nu s-au schimbat mult până târziu în perioadele islamice timpurii pe baza revoluției coupe în concepte, obiective, metode și aspirații strategice de război. Baza pentru aceste transformări a fost o schimbare în motivațiile și obiectivele războiului.

Chiar și războaiele pe termen lung care au continuat multe generații aveau suișuri și coborâșuri. Arabii au luptat unii cu alții cu diverse grade de succes. Ei nu aveau nici o intenție politică sau militară de a controla alte triburi, deoarece motivațiile și obiectivele războiului erau limitate. În plus, structura socială comună era construită pe bază tribală, nu o bază politică cuprinzătoare care a unificat toate triburile sub umbrela sa.

Prin urmare, musulmanii din perioada islamică timpurie nu au înlocuit cultura militară pre-Islamică cu un nou etos. În schimb, ei au rafinat și dezvoltat această cultură. De asemenea, ei au adăugat la lexicoanele militare islamice noi entități care au indicat un spirit militar islamic teoretic, dar și practic.

Cultura militară islamică a fost alimentată de Sfântul Quran și Sunnah, care au furnizat termenii, obiectivele războiului, metodele de luptă și așa mai departe. Aceste surse au furnizat conceptele de credință, crez și devotament în războaie.

Cercetătorul prezintă unele exemple aplicate ale acestor termeni pentru identificarea unor strategii de război precum atacul, apărarea, împiedicarea, surpriza, războiul de gherilă, etc. Noi examinăm practica războiului în bătăliile

islamice ale căror definiții s-au dezvoltat din punct de vedere istoric, alegerea comandanților militari musulmani și modul lor de a gestiona războiul, conducând războaie din cauza realităților etice și practice și încheind tratate și convenții între musulmani și alții. Toate aceste metode vin sub umbrela *Jihad-ului* (lupta în cinstea lui Allah).

Jihad, un termen cheie folosit în cultura războiului Islamic, este un cuvânt prin care cultura războiului poate fi identificată pe măsură ce musulmanii au făcut față conflictului, din momentul în care au obținut permisiunea de a lupta. *Shaheed* (martir) este un alt termen important derivat din *jihad*. *Shahadah* (a fi ucis în numele lui Allah) este obiectivul *Jihad-ului* și cea mai mare ambiție a musulmanilor. Individual, Jihad-ul reprezintă vârful culturii războiului Islamic și esența teoriei militare. În general, ținta musulmanilor este atingerea obiectivelor mesajului Islamului.⁹

Această credință profundă în jihad și martiriu a format cultura militară a musulmanilor de-a lungul istoriei. Astfel, curajul lor moștenit de la Al-Jahiliyyah s-a duplicat în cultura militară și s-a înrădăcinat în inimile musulmanilor. Islamul spune că acei musulmani care mor în război sunt martiri și vor fi în rândurile cele mai înainte în Ziua Învierii, în timp ce acei musulmani care nu au murit în război se vor înfrupta din prada de război după obținerea victoriei. Musulmanii sunt învingători în ambele cazuri; ei sunt fie martiri fie învingători în război. În plus, ei vor fi răsplătiți pentru devotamentul lor, chiar dacă sunt învinși.

Aceste semnificații și altele construiesc gândirea luptătorului musulman într-un mod care îl ajută să suporte dificultățile războiului și chiar îl pregătește să moară în orice moment. În plus, această cultură militară face ca musulmanii să dorească să moară pe câmpul de bătălie.

Deși Islamul, așa cum am menționat, a renunțat la multe obiceiuri proaste pre-Islamice, a menținut moralul și a rafinat alte practici, inclusiv

⁹ DR. Said Ali Ben Wahaf, Al-Qahtani (1430 AH). *Jihad in the name of Allah: It's Meaning, Status, Conditions, Rules and Kinds*. Al-Qahtani Collection, No. 60, p. 29.

acțiunea militară pentru a servi Islamul. Este interesant că Islamul a profitat de spiritul de curaj, iubirea de război, schimbându-le de la iubirea războiului în sine la folosirea lui pentru a propovădui Islamul, de la căutarea eroismului în război la căutarea martiriului și dedicarea propriei persoane și propriilor bani pentru triburi de predicatori care răspândesc Mesajul lui Allah. Islamul a lucrat pentru a stabili un aspect important; războiul este un fenomen natural și inevitabil în care musulmanii nu se angajează decât dacă sunt obligați să o facă. Islamul a schimbat conducerea războiului de la un act de injustiție și agresiune la un act de război just.

În ce privește epoca modernă, înainte de epoca Iluminismului, puterea lumii militare a fost supusă situației militare în majoritatea cazurilor din cauza procedurilor strategice urmate de generații și națiuni prin schimb cultural și relații umane, în special în războaie și conflicte istorice.

Nu au existat teorii militare speciale la nivel global, cu excepția celor ale teoreticienilor și soldaților. Acele teorii nu au atins limitele unor teorii militare publice și speciale. Tehnicile războiului au atras atenția oamenilor – intelectuali, teoreticieni, lideri militari și clerici – încă de la începutul istoriei omenirii când au început războaiele primitive între națiuni.

Iluminismul a reprezentat nașterea creativității nu doar în științe, ci și în crearea conceptelor intelectuale și filozofice în toate domeniile. Gama largă de școli de gândire din secolele al XVIII-lea și XIX-lea au rezultat mai târziu în idei serioase aplicabile tuturor fațetelor vieții, în special domeniul militar, ai cărui teoreticieni erau afectați de spiritul acelei epoci. Unii din acești teoreticieni au devenit figuri cheie; despre alții nu s-a auzit niciodată, în timp ce alții și-au lăsat amprenta asupra istoriei militare globale până în zilele noastre.

Cu toate acestea, această încercare de a crea o generalizare teoretică pentru război pe baza raportării tuturor lucrurilor la știință a fost puternic contracarată și respinsă de romantici și alții. Acest refuz a apărut la mai multe nivele, implicând schimbări intelectuale, științifice, tehnice și materiale care au

schimbat modul în care istoricii contemporani au învățat lecțiile istorice și inclusiv tehnologia tehnică și științifică după Iluminism și perioada Romantică.

Epoca modernă a trecut prin multe schimbări intelectuale, științifice, tehnice și materiale, în special la nivelul dezvoltării științelor și tehnologiei. Aceasta i-a determinat pe cercetătorii contemporani să susțină că filozofia Iluminismului și perioadei Romantice era invalidă. În plus, mulți cercetători militari contemporani au tins să afirme că teoria lui Clausewitz, care era la un punct dominant în cultura militară europeană și globală, era limitativă. În plus, ei nu doar au restrâns intelectul militar european izvorât din convingerile iluministe și romantice moderne, ci și au adăugat științei militare, precum și altor domenii, un nou termen care descrie revoluțiile rapide de la sfârșitul secolului al XX-lea în comunicații și tehnologiile informației: postmodernism.

Teoria militară a lui Clausewitz depinde de conceptul de distrugere completă a armatei inamicului și supunerea ei la condițiile de război pe care noi le dorim. Din această perspectivă, Clausewitz a prezentat o teorie prin care a aspirat la o generalizare teoretică bazată pe viziunea largă a științei războiului și conceptul său care provin dintr-o perspectivă largă a științelor umaniste și sociale, folosind termeni filozofici și istorici. De aici, această teorie și-a câștigat importanța și excelența în domeniul militar.

Pe această bază, Clausewitz a fost criticat. S-a spus că teoria sa nu este aplicabilă multor provocări militare și nu poate nici măcar să satisfacă provocările pentru care a fost elaborată. Multe studii contemporane susțin că teoria lui Clausewitz este inconsecventă cu cerințele epocii moderne și progresele postmoderne. Conform acestei afirmații, teoria sa era prin urmare un eșec. Era probabil aplicabilă numai propriei sale epoci.

Acest lucru a putut fi acceptat de noi într-o măsură limitată; în primul rând, teoria lui Clausewitz a continuat dezvoltarea civilizației. Clausewitz, ca teoretician, a putut percepe evenimentele care s-au întâmplat înainte de și în timpul vieții sale și a învățat lecțiile acestora. El a mers dincolo de epoca sa în teoria sa deoarece aceasta era aplicabilă multor evenimente militare brute care

s-au întâmplat mai târziu. El nu era îndreptățit să prezică schimbările în dezvoltarea științifică, tehnică și ideologică. În ciuda acestui fapt, el era nerăbdător să prezinte o teorie generală care ar putea forma bazele pentru termeni militari generali și adecvați. Fiind o teorie de perspectivă generală care depinde de termenii științelor umane, ea a pus bazele culturii războiului care a fost văzută de oamenii din armată, politicieni și planificatorii strategici din istorie. Se știe că fiecare parte la un război are scopul de a învinge cealaltă parte și acest scop este miezul culturii războiului, care nu se modifică.

În al doilea rând, cultura de a nu arăta nici o milă în atacarea și lovirea inamicului a fost practică de armate în războaiele moderne care au izbucnit după Clausewitz, și aceasta este partea esențială a teoriei sale.

Jomini a prezentat o sinteză care combină gândirea radicală a Iluminismului francez cu latura umană a războiului. El a dorit să dezvolte reguli fixe pentru știința războiului. Sinteza lui Clausewitz, pe de altă parte, este mai mult o combinație a filozofiei Iluminismului, care era bazată pe reguli științifice fixe și gândirea romantică, care nu vede nevoia de a pune tot ce este uman în contextul unui cadru științific.

În plus, Jomini a stabilit reguli stricte și le-a prezentat la modul imperativ (FĂ- NU FĂ): dacă faci acest lucru, vei câștiga; dacă nu îl faci, cu siguranță vei pierde. Clausewitz, pe de altă parte, a creat o teorie structurată complexă care necesită un studiu profund pentru a cunoaște ce se ascunde în spatele cuvintelor sale. Cu toate acestea, mulți savanți, în ciuda oferirii unor interpretări superficiale, au interpretat această teorie ca teoria războiului total, care înseamnă anihilarea totală a armatei inamicului. În acest punct specific, putem spune că aceasta este cultura armatelor contemporane; chiar dacă ei au adoptat teoria lui Jomini sau altor gânditori, ei au adoptat teoria lui Clausewitz așa cum o percep ei.

Între aceste două concepții, lumea a trecut prin evenimente sângeroase în ultimele trei secole, adoptând în majoritatea strategiilor teoriile și gândirile militare ale acestor doi teoreticieni. În mijlocul acestor evenimente, nașterea

unor noi experiențe, dezvoltarea serviciilor secrete, tehnologiei și comunicațiilor și altor capacități militare, ambii teoreticieni au fost criticați și blamați pentru eșecul în multe bătălii și războaie. Totuși, mulți încă folosesc una dintre sau ambele teorii și le atribuie succesul în tehnicile de război moderne.

Strategia războiului de gherilă sau terorismul, cunoscut din punct de vedere academic ca Războaie Mici, este de obicei arma celui slab împotriva celui puternic pe care ei (cei slabi) o folosesc pentru a face față unei armate puternice. Mijloacele disponibile la mișcările de eliberare care adoptă această strategie sunt de obicei primitive și simple. Istoria a cunoscut aceste războaie încă din epoca antichității. Recent, au existat multe exemple de astfel de războaie, printre cele mai importante se numără exemplul Chinei, care se bazează pe terenuri vaste și suporteri ai revoluției din rândul țărănimii și modelul cubanez, care gestionează conflictul pe un teren mic în rândul unor oameni a căror conștientizare revoluționară este scăzută. În ultimele decenii, Orientul Mijlociu a cunoscut mici activități de război, în principal în Palestina și Liban pentru a depune rezistență în fața ocupației israeliene. Acest lucru se vede în două exemple; primul, Hezbollah-ul libanez, care s-a format în Liban după invazia israeliană din 1982, extrăgându-și ideologia din învățăturile islamice și teoriile iraniene Shiite. Partidul a efectuat multe activități militare începând din 1982, folosind tactici de gherilă pentru a-și atinge obiectivele. În 2006, armata israeliană a intrat în Liban, dar s-a retras fără a-și atinge obiectivul – distrugerea rezistenței Hezbollah. A urmat uneori stiluri de război care sunt considerate operațiuni teroriste conform definițiilor terorismului acceptate din punct de vedere academic. Al doilea exemplu este Mișcarea de rezistență islamistă "Hamas" în Palestina. Aceasta s-a format după izbucnirea Primei Intifada în 1987. Și-a extras ideologia din Islam, dar autoritatea sa este Frăția musulmană. De-a lungul multor ani, Hamas a efectuat numeroase operațiuni împotriva armatei israeliene sau altor ținte israeliene, precum lovirea unor orașe și zone rezidențiale.

Ambele mișcări, Hamas și Hezbollah, aparțin gândirii islamice, din care au extras conceptele lor de jihad, dar cu vederi radicale. Ele nu acceptă Israelul și aspiră să îl elimine. Ele de asemenea împărtășesc vederile lor politice pentru a-și spori puterea politică și socială. În plus, ele au trecut de la jihad ad-Daf' la jihad at-Talab. În timp, ele au putut să lovească israelienii în orașele lor, după ce au dezvoltat armele din posesia lor. Cu toate acestea, nivelul de rezistență diferă între ele; Hezbollah posedă azi arme care concurează cu calitatea, capacitatea și experiența celor ale unor armate obișnuite, în timp ce Hamas, în ciuda dezvoltării rachetelor sale și având rachete de tip Grad, încă nu are arme sofisticate.

9. Principalele rezultate:

1. Numele Jahiliyyah nu este derivat din Jahl (ignoranță), opusul cunoașterii. Înseamnă a se înfuria foarte ușor și a a fi permanent pregătit de luptă. Aceasta este relația sa cu războiul; arabii sar la luptă rapid pentru a se răzbuna, a fura sau a aduce cinste triburilor lor.
2. Când Islamul a venit, a păstrat spiritul războaielor pre-islamice în termenii iubirii morții în război și în termeni de putere și curaj, dar și-a rafinat conceptele, numind un erou un martir și a fost privit ca jihad-ul.
3. Islam și-a schimbat conceptele de strategie de război, și-a fixat mari obiective prin încercarea de a propovădui Islamul în întreaga lume și și-a fixat strategia optimă pentru acest țel prin jihad at-Talab, modificând perspectiva pre-Islamică îngustă a războiului.
4. Conceptele de război sunt derivate din Sfântul Coran și Sunnah. Termenii războiului Islamic sunt derivați din termenii Islamului consacrați, precum folosirea lui Shaheed (martir) în locul lui Batal (erou) și jihad în locul lui harb.

5. Dialectul problematic între Tafseer și Ta'weel cu privire jihad a produs neînțelegeri între savanți, precum diferența între suicid și operațiile de martiriu, care a condus la interzicerea sau permiterea lor pe baza conceptului de a imersa în inamic.
6. Războiul de gherilă contemporan Islamic este alimentat din trei surse: stilul pre-Islamic „lovește și fugi”, jihad ad-Daf' (jihad at-Talab uneori), și războiul de gherilă global contemporan.
7. Teoria lui Clausewitz este o teorie explicativă-descriptivă pregătită într-un minunat mod științific, care se ocupă cu o gamă de științe cognitive, sociale și literare pentru a descrie motivația și baza pentru război prin discuții de psihologie, filozofie și alte științe.
8. Teoria lui Clausewitz, la fel ca alte teorii, a aspirat să descopere generalizarea teoretică care servește ca rețetă pentru victoria sau înfrângerea militară, dar, la fel ca toate celelalte teorii, a eșuat.
9. Există multe asemănări între teoria militară islamică și teoria lui Clausewitz. Aceste asemănări sunt aceleași ca teoriile vechi din istorie și teoriile militare care au fost contemporane cu Clausewitz sau au apărut după el. Aceasta arată că cultura războiului este una și aceeași în istorie, cea prin care fiecare caută excelența, controlul și puterea de a lua decizii.
10. În exemplul războaielor contemporane în Orientul Mijlociu pe care l-am prezentat, ele au extras cultura lor militară din teoria lui Clausewitz, chiar dacă ele au fost clasificate sub alte teorii și denumiri. Tehnologia și dezvoltarea au afectat asupra metodelor de luptă, dar ele nu au modificat conceptele generale de luptă, nici tendința militară și politică de a-și impune voința asupra inamicului.
11. Micile războaie din Orientul Mijlociu, reprezentate de Hamas și Hezbollah, de asemenea au extras cultura lor jihad din Islam. Există un real concept problematic pentru ca un stat superputere precum Israelul

să-l elimine. Un paradox al războiului este că cel puternic crede că poate distruge partea slabă.

10. bibliografie selectivă:

A. Main Sources:

- 1 *The Holly Koran.*
- 2 <http://quran.ksu.edu.sa>
- 3 <http://library.islamweb.net/>.
- 4 <http://www.dorar.net/enc/hadith>.
- 5 Clausewitz, Carl Von (1968). *On War*. Penguin books, London.
- 6 <http://www.baheth.info/>

B. Selected Bibliography:

- 7 Al-Albani, Mohammad Nasser Eddin (n.d.). *Sahih Al-Adab Al-Mufrad li Imam Bukhari (Interpretation of the Book of Al-bukhari)*, Adaleel Library.
- 8 Al-Albani, Mohammad Nasser Eddin (n.d.). *Silsillat Al-AHadith Ashareefah we Shay' min Fiqhiha wa Fawa'idiha (The Hadths of the Prophet and their Interpretation)*, Al-Ma'arif Library for Publishing and Distribution, Riyadh, Saudi Arabia.
- 9 Al-Anbari, Abu Bakr Muhammad bin Qasim (1382 - 1963 AD). *Sharh Al-Mu'alaqat Assab' (Interpretation for the seven odes)*.

fifth Edition, Dar Al-Ma'arif, Cairo, Egypt.

- 10 Al-Qahtani, DR. Said Ali Ben Wahaf (1430 AH). *Jihad in the name of Allah: It's Meaning, Status, Conditions, Rules and Kinds*. Al-Kahtani Collection, No. 60.

Al-Qahtani, Abdul Rahman bin Saeed Bin Ali Bin Wahf (n.d). *Abraj Az-Zujjaj fii Seerat Al-Hajjaj: (The Biography of Al-Hajjaj)*. As-Safeer Printing house, Riyadh, Saudi Arabia.

Al-Qaisi, Nouri Hamoudi (1981), *Shi'r Al-Harb 'nd Al-Arab (Arab Poetry of War)*. Dar Al-Jahith for publication, Iraq.

Al-Qaradawi, Yusuf (n.d). *AS-Sahwa Al-Islamiyah Baina Al-Juhood wa At-Tataruf (Islamic Revolution between Rejection and Extremism)*. first edition, (n.p).

Al-Qaradawi, Yusuf (1397 AH- 1977 AD). *Al-Hulool Al-Mustawradah wa Kaifa Junat 'ala Umatina (The Foreign solytions And how it was killed Our Nation)*. Al-Risalah Foundation, Beirut, Lebanon.

Al-Qaradawi, Yusuf (1412 AH - 1992 AD). *At-Tarbiyah Al-Islamiyah wa Madrasat Hassan al-Banna (Islamic Education and Hasan Al-Banna School)*. third edition, Wahba Library, Cairo, Egypt.

Al-Qaradawi Yusuf (1430 AH - 2009 AD). *Fiqh Al-Jihad – Dirasah Muqarinah li Ahkamihi wa Falsafatih fee Daw' Al-Koran wa Sunnah (The Jihad Rules: Researches about It's Philosophy in Koran and Sunna)*. first part, first edition, Wahba Library, Cairo, Egypt.

Al-Qazwini, Kazim Kathim (1413 AH - 1993 AD). *Imam Ali Alaihi Assalam nmin al-Mahd illa Al-Lahd*. second edition, Nour Foundation for Publications, Beirut, Lebanon.

Al-Qishawi, Fadi Mohammad Tawfik (1433 AH - 2012 AD). *Al-Mabahith Al'aqadiyah fi Surat AZ-Zukhruf (Islamic Streptococcus Subjects in Surat AZ-Zukhruf)*. Master's dissertation in doctrine and contemporary doctrines, Islamic University of Gaza.

Al-Qurtubi, Abu Abdullah Mohammad bin Ahmad Al Ansari, (2002). *Al-Jami' li Ahkam Al-Koran- Tafseer Al-Qurtubi*. Part5, Al-waqfiyah Library, Cairo, Egypt.

AR-Rajhi, Abduh, (2007). *Maharat Al-Arabiyah fii Annahw wa Assarf (Principles in Syntax and Morphology)*. Abdul Aziz Saud Al-Babtain for Poetic Creativity.

Al-Sadhan, Abdul Aziz bin Mohammad bin Abdullah (1425 AH). *Ma'alim fii Bir Al-walidayn (How to Respect the Parents)*. Printed at the expense of Mohammad Al-Shalhoub's mother, Saudi Arabia.

Al-Waaqidi, Abu Abdullah Mohammad ben Omar ben Waqid As-Sahmi Al-Aslami (n.d). *Fattouh Sham (The fath in Sham)*. Tawfeqiyah Library, Cairo, Egypt.

Al-Waqidi, Abu Abdullah Muhammad ben Omar Omar ben Waqid As-Sahmi Al-Aslami (1404 AH - 1984 AD). *Kittab Al-Maghazi (The Prophet Battles)*. Third edition, Dar 'alam Alkutub, Riyad, Saudi Arabia.

Al-Wadi'I, Abu Abdul Rahman Muqbil Bin Hadi (1407 AH-1987AD). *Al-Ilhad Al-Khomeini fee Ard Al-Haramain (The Khomini Atheism in the Holly Earth)*. first edition, Al-Haramain Publication, Cairo, Egypt.

Anis, Dr. et al (1972), *Al-Waseet Lexicon*. Arabic Language Academy, Cairo, Egypt.

AN-Nisaburi, Abu Hussein Muslim bin Al-Hajjaj Al-Qushayri (n.d.). *Sahih Muslim (Muslim Book: A collection of Hadiths)*. Al-Iman Library, Mansoura, Egypt.

Aondrad, Roger Ashley (1977). *Summary of: " Clausewits's On War"*. Issued by: Marchot: Israeli Military Publishing, Tel-Aviv.

AS-Saboni Mohammad Ali, (n.d). *Safwat At-tafaseer- Tafseer Al-Koran Al-kareem*. Part 1, Dar Saabooni for Publishing and Distribution, Cairo, Egypt.

AS-Sallaabi, Dr. Ali Mohamed Mohammad (1427 AH- 2006 AD). *Dawlat AS-Saljuk we Burooz Mashroo' Islami li Muqawamat At-Taghalghul Al-Batini we Al-Ghazw As-Salibi (The Saljuks State as an Islamic Project against the Crusaders)*. first edition, Iqra' Foundation for Publication and Distribution and Translation, Cairo,Egypt.

AS-Sallabi, Dr. Ali Mohamed (1428 AH - 2007 AD). *Gazzawat Ar-Rasool Salla Allah 'alayhi wa Sallam: Duroos wa 'ibar wa Fawa'id (The Prophet Battles: An Important Lessons)*. first edition, Iqra' Foundation for Publication and Distribution and

Translation, Cairo, Egypt, p. 31.

AS-Sargany, Dr. Ragheb (1431AH - 2010 AD). *Akhlaq Al-Huroob fii As-Sunnah An-Nabawiyah (War Ethics in the Sunnah)*. first edition, Iqra' Foundation for publication, distribution and translation, Cairo, Egypt.

AS-Shahrastani Abu Al-Fath Muhammad ibn Abd al-Karim (1413 AH - 1992 AD). *Al-Millal wa Atahallul (religion communities)*. Part 1, second edition, Dar Al-Kutub Al'ilmiah, Beirut, Lebanon.

AS-Shamiri, Abdul Wali, (1993). *Al-Istrategiyah Al'askariyah li 'asifat assahra' (Military Strategy of Desert Storm)*. second edition, Star Press Printing House for Publishing, Cairo, Egypt.

AS-Shanqeeti, Ahmad Al-Ameen (2005). *Sharh Al-Mu'alaqat Al-'ashr wa Akhbar Shoa'raeha (Interpretation for the ten Odes)*. Al-maktabah Al-Asria Brint, Lebanon.

AS-Suyuti, Jalaluddin (1423 AH- 2003 AD). *Tareekh Al-Khulafa' (History of the Khalifas)*. first edition, Al-Iman Library, Mansoura, Egypt.

AS-Suyuti, Jalal AD-Din (1423AH-2003AD). *Addurar Al-Manthour fee Atafseer bi Al-Ma'thour*, part XIII, First edition, Research and Islamic Studies Center, Cairo, Egypt.

ATh-Tha'alibi Abdurrahman ben Mohammad ben Makhluaf Abu Zaid Al-Maleki (1418 AH – 1997 AD). *Al-Jawahir Al-Hisan fii Tafseer Al-Koran (Tafseer ATh-Tha'alibi)*. Dar Ihya' Atturath

Al-Arabi, Arab History Institute, Beirut, Lebanon.

AT-Tabari, Abu Jafar Muhammad ibn Jarir (n.d) *Tabari Tafseer: Jami' Al-bayan a'n Ta'weel Ayat Al-Koran*. Part 8, Ibn Taymiyyah Library, Cairo, Egypt.

AT-Takrurim Nawwaf Hayel (n.d). *Al'amaliyyat Al-Istishhadiah fee Al-Meezan Al-Fiqhi (Martyrdom operations in Islamic jurisprudence)*, (n.p.).

AT-Tayyar, Musa'id bin Suleiman bin Naser (1427 AH). *Mafhoom At-Tafseer wa At-Ta'weel wa At-Tadabur wa Al-Mufasssir: (The Meaning of: Tafseer, Ta'weel, Understanding and The mofasssirin)*. second edition, Dar Ibn aAlJawziy for publishing and distribution, Saudi Arabia.

AZ-Zahri, Mohammad bin Saad bin Mani' (1421 AD - 2001 AD). *Kitab At-Tabaqat Al-Kubra*, first Edition, Khanji Library, Cairo, Egypt.

AZ-Zawzani, Abu Abdullah Hussein bin Ahmad (1993). *Sharh Al-Mu'alaqat Assab' (Interpretation for the seven Odes)*. Scientific Library for Publishing, Beirut, Lebanon, p. 128.

AZ-Zayyat Ahmad Zaki, (1352 AH - 1933 AD). *Jamharat Khutab Al-Arab fee Osour Al-Arabia azzahirah- Al'ssr Al-Jahilyy wa Sadr al-Islam (Arab Spechs In Jahiliyya and islam)*. part 1, Mustafa Albany Halabi & Sons library and Company Press in Cairo, Egypt.

Cahen, Claude (1995). *Islam from its birth until the beginning of the Ottoman Empire - from the seventh century until the fifteenth*

century. First Edition: Dvir, Tel Aviv.

Cover, Avi, (2007 March). "Problems In War Management". In: *The Lebanon Second War And After it*. Begin-Sadat Center for Strategic Studies, Bar-Ilan University, Ramat Gan, Israel, pp. 7-11.

Crevelde, Martin van (2005). "The Eternal Clausewitz" in: Michael I. Handel (ed.), *Clausewitz and Modern Strategy*. Abingdon: Routledge.

Fine, Morris & Himmelfarb, Milton. (1968). *American Jewish Year Book 1968*. Volume 69, The American Jewish Committee, New York & The Jewish Publication Society of America, Philadelphia.

Fuller, F.C. John (1945). *Armament and History*. New York, Serlbnner

Gat, Azar (2000). *The sources of the modern military thought*. Marachot: Israeli Military publication, Tel Aviv.

Gat, Azar (2002). *The Evolution of Military Thought: The 20th Century*. Marachot: Israleli Military Publications, Tel-Aviv.

Gawrych, Dr. Geroge W. (1996). "The 1973 Arab-Israeli War: The Albatross of Decisive Victory." In Col Jerry D. Morelock (ed). *Leavenworth Press*. (Number 21), Combat Studies Institute, U.S. Army Command and General Staff College, Washington, D.C., pp. 27-28.

Ghalloum, Mohammad Hussein (March 1995). "Al-Ihtilal Al-Iraqi:

Al-Mumarasat wa Al-Waqai' min Shahid 'ian” (Iraqi Occupation of Kuwait: Events and Behaviors By eyewitness). In: *Al-Ghazw Al-Iraqi li Al-Kuwait: Al-Muqadimat wa Al-Waqai' wa Rudood Al-Fi'l wa AT-Tada'yat (The Iraqi Occupation to Koawait: the Beginning, the Events, the Reactions and Results)*. the World of Knowledge, pp. 161-162.

Gilbert, Gad (1989). *The Stages of Demographic Development in Palestine Between 1870- 1987*. Moshe Dayan Center for the Study of the Middle East and North Africa, Tel-Aviv University, Tel-Aviv.

Hitti, Philip. (1996). *Tarikh Al-Arab al-Moujaz (A Summary of Arab Histor)*. Dar Al-'ilm for millions, Beirut, Lebanon.

Holmes, Terence M. (February 2007). “Planning versus Chaos in Clausewitz’s *On War*”. In: *The Journal of Strategic Studies* (vol. 30, No. 1,). Routledge Taylor & Francis Group.

Howard, Michael (1976). *War in European History*. Oxford: Oxford University Press.

Uri Bar-Yosef (July 2007). “The 1973 War: The Lessons the we did not Lear”. In: Anat, Koritz (editors.): *30 Year after Yom-Kipur War*. Fibrous Center for Strategic Studies, Tel Aviv University, p. 23.

Visco, E.P. “More than You ever wanted to know about Clausewitzian Friction.” In *The Cornwallis Group VIII: Analysis for Governance And Stability*, Silver Spring, Maryland, U.S.A., pp. 311-328.

Wanous, Malik. (February 2012). *Muraja'at Kitab- Al-Jidar Al'azil: apartheid Israel Al-Muktamil (Reading A Book: The Apartheid Wall)*. Arab Center for Research and Policy Studies, Doha, Qatar, p. 1.

Watt, George Montgomery (1409 AH - 1989 AD). "Al-Hamlat As-Saleebiyah: Tasawurat Mukhtalifah" (Crusades: Another Concepts). In: *800 'am Hattin Salahdin wa Al'amal Al-arabi Al-Muwahhad (800 Years After hittin)*. first edition, Dar As-Shurooq , Cairo, p. 81.

Watts, Barry D. (2004). *Clausewitzian Friction and Future War*. Institute for National Strategic Studies, National Defense University, Washington, D.C.

Winograd Commission, the commission examining the events of the 2006 Lebanon war (January 2008). *The Second Lebanon War: Final Reckoning*. part I, Jerusalem.